

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0210

Euroopa kalandussektor ning ELi ja Tai vaheline vabakaubandusleping**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa kalandussektori hetkeolukorra ja väljavaadete kohta seoses ELi ja Tai vahelise vabakaubanduslepinguga (2013/2179(INI))**

(2017/C 378/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõiget 5 ELi suhete kohta maailmaga,
 - võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2011. aasta teatist „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011-14 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas“ (COM(2011)0681),
 - võttes arvesse 22. jaanuari 2013. aasta kirjalikku küsimust E-000618/2013 kuritarvituste kohta jaekaubanduse tarneahelates ning 13. märtsi 2013. aasta kirjalikku küsimust E-002894/2013 vabakaubanduslepingu kohta Taiga ja lapstööjõu kasutamise kohta konservitööstuses, samuti komisjoni vastuseid nendele küsimustele,
 - võttes arvesse oma 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni ühise kalanduspoliitika välise mõõtme kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0130/2014),
- A. arvestades, et Euroopa kalandussektor on väljumas kriisiperioodist, mis mõjutab püügi-, töötlemis- ja vesiviljelussektorit, ja et see nõrgendab oluliselt Euroopa kalandussektori konkurentsivõimet, eriti ajal, mil maailmaturgu liberaliseeritakse, samas kui arenguriigid, kellel on väga ohtralt mereressursse, muutuvad uuteks kalandusjõududeks;
- B. arvestades, et Euroopa kalandus- ja töötlemissektor on hädavajalik, et varustada Euroopa kodanikke toiduainetega ja toetada nendest tegevusaladest tugevalt sõltuvate rannikualade toimetulekut; arvestades, et sektori püsijäämine on ohus, kui EL liberaliseerib kalandustoodete kaubanduse arenguriikidega, kes soovivad oma tooteid ühenduse turule eksportida, eriti kui neilt ei nõuta tollimaksu;
- C. arvestades, et EL on maailma suurim kalandustoodete importija ja et ELi sõltuvus importtoodetest muudab ühenduse turu väga ligitõmbavaks eksportijatele, veelgi enam seetõttu, et nõudlus kalandustoodete järgi kasvab ELis 1,5 % aastas;
- D. arvestades, et Tai on maailma suurim tuunikonservide tootja, kelle toodang moodustab 46 % maailma kogutoodangust, ja arvestades, et Tai tuunikonservide eksport ELi ületab 90 000 tonni aastas ja moodustab ligi 20 % ühenduse koguimpordist kolmandatest riikidest, kusjuures Tai kalandustoodete peamised eksporditurud on Ameerika Ühendriigid, Euroopa Liit ja Jaapan;

⁽¹⁾ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0461.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- E. arvestades, et Tai on maailmas peamine värske, jahutatud ja külmutatud tuunikala importija oma konservitööstuse tarbeks;
- F. arvestades, et 80 % tuunikalast tarbitakse konservi kujul ja et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) andmebaasi FISHSTAT viimaste andmete kohaselt moodustab ELi tuunikonservide toodang maailma kogutoodangust 21 %, samal ajal kui 79 % tuunikonservidest valmistatakse kolmandates riikides, millest enamik on arenguriigid;
- G. võttes arvesse Tai kaubanduslikku, majanduslikku ja strateegilist tähtsust ELi jaoks ning sellest vabakaubanduslepingust tulenevat märkimisväärset kasu ELi majanduse jaoks tervikuna;
- H. arvestades, et EL toetab piirkondlikku integratsiooni ASEANi (Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni) riikide vahel ning arvestades, et vabakaubandusleping Taiga on oluline alustala selles protsessis, mille lõppeesmärgiks on piirkondadevahelise vabakaubanduslepingu sõlmimine tulevikus;
- I. arvestades, et ELi ja ASEANi vabakaubanduslepingu sõlmimine on olnud ELi prioriteetne eesmärk alates 2007. aastast ning sellesse loodetakse kaasata Indoneesia, Malaisia, Filipiinid, Singapur, Tai, Brunei ja Vietnam; arvestades, et edusammude puudumise tõttu kõnealuse piirkondliku lepingu läbirääkimistel on alustatud kahepoolseid läbirääkimisi ASEANi liikmesriikidega, sh Taiga, seades poliitiliseks eesmärgiks vabakaubanduslepingu sõlmimise kahe aasta jooksul;
- J. arvestades, et koos Tai, Indoneesia ja Filipiinidega moodustab Vaikse ookeani kesk- ja lääneosa regiooni tuunikonservide tootmine maailma kogutoodangust peaaegu poole;
- K. arvestades, et muutused tuunikonservide ja tuuni seljafilee tootjate hulgas on seotud nende töötlevate riikide ülemaailmse varustamisega, kelle tootmiskulud on madalad ja kes asuvad toorainele lähedal (näiteks Tai, Filipiinid, Indoneesia, Paapua Uus-Guinea ja Ecuador), ja et tuunikonservide tootmise ja eksportimisega seotud riikide arv suureneb;
- L. arvestades, et Tai ja Filipiinid on peamised valmistuuni ja tuunikonservide eksportijad ELi ja et import Taist on kasvanud 20 %, samal ajal kui import Filipiinidelt on kahanenud 5 %;
- M. arvestades, et igasugune tuunikonservide ja valmistuuni tollimaksu vähendamine võiks mõjutada Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide ja üldisest soodustuste süsteemist kasusaajate soodustusi, mille kohaselt on tulusaajatest kolmandad riigid kohustatud tariifsete soodustuste eest järgima teatud poliitikat, näiteks austama inimõigusi, tööõigusi, keskkonda ja head valitsemistava;
- N. arvestades, et tollitariifide vähendamine moonutaks ka Euroopa turgu, kuna suurem osa ELi tuunikonservitööstusest asub tugevalt kalandusest sõltuvates piirkondades, nagu Galicia, Bretagne, Assoorid, Lõuna-Baskimaa, Sardiinia. arvestades, et EL on maailmas suuruselt teine tuunikonservide tootja ja see ammuste traditsioonidega tegevus on äärmiselt oluline nii lisandväärtuse kui ka töökohtade loomiseks ELi territooriumil, tagades seejuures maksimaalsed sotsiaalsed, keskkonnaalased ning hügieeni- ja tervishoiustandardid;
- O. arvestades, et sooduspäritolureeglite peamine eesmärk on kindlustada piisava majandusliku seose olemasolu ELi imporditud toodete ja ELilt soodustusi saavate riikide vahel, et tagada, et soodustustest ei saaks teenimatult kasu teised riigid, kellele need ei ole suunatud;
- P. arvestades, et aruteludes kalandustoodete kaubanduse üle viidatakse loodusvarade kaubandusele, mille jätkusuutlikkust mõjutavad paljud asjaolud, sealhulgas kalavarude hea majandamine ja säästev kasutamine, ebaseadusliku püügi kontrollimine, reostus, kliimamuutused ja nõudlus turul; arvestades, et kõik need välised asjaolud mõjutavad rahvusvahelist kalandustoodete kaubandust ja seetõttu tuleb kalandustooteid käsitleda kui tundlikke tooteid, mis vajavad erilist kaitset;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- Q. arvestades, et piisavas koguses ja pidevalt toorainega varustatus on hädavajalik, et tagada ELi tuunipiüügiga tegelevate ettevõtete toetamine ja majanduslik areng;
- R. arvestades, et Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO) peab vabakaubandust majanduskasvu vahendiks, mille eesmärk on sotsiaalselt, majanduslikult ja ökoloogiliselt jätkusuutliku arengu tagamine;
- S. arvestades, et sellega seoses on kaubanduseeskirjad võtmetähtsusega, tagamaks, et kaubandus oleks tulus ja et täidetakse terve ja keskkonna kaitsmisega seotud eesmärged, kindlustades loodusvarade nõuetekohase majandamise;
- T. arvestades, et üleilmastumine on oluliselt suurendanud rahvusvaheliselt turustatava kala kogust ning et valitseb üldine mure, et paljudel tootjariikidel puuduvad piisavad vahendid, et kalavarusid säästvalt majandada ja/või püüda, tagada nõuetekohane hügieeni- ja tervishoiualane kaitse, leevendada kalanduse ja vesiviljeluse keskkonnamõju ja tagada üldine inimõiguste austamine, ning edendada konkreetselt tööõigusi ja sotsiaaltingimusi;
- U. arvestades, et osadel ELi äripartneritel on säästva kalanduse arendamise osas puudujääke kolmes järgmises aspektis: sotsiaalne, majanduslik ja keskkonnamõju aspekt;
- V. arvestades, et tuunivarude säästvat majandamist tagavad viis tuunikala piirkondlikku kalandusorganisatsiooni; arvestades, et tuunivarude jätkusuutlikkuse tagamiseks on vajalik riikide ja piirkondlike kalandusorganisatsioonide rahvusvaheline koostöö;
- W. arvestades, et viimasel ajal on nii Rahvusvaheline Tööorganisatsioon kui ka mitmed valitsusvälised organisatsioonid toonud avalikkuseni Tai kalandusettevõtetes valitsevad tõsised puudujäägid sotsiaalsetes ja töötingimustes ning inimõiguste austamises; arvestades, et meedia on paljastanud ja Tai valitsus on tunnistanud, et osa Tai kalandussektori ettevõtetest lõikab kasu sisserändajate sunniviisilise töö pealt, kes on sattunud inimkaubanduse ohvriks, ja et kaks rahvusvahelist tuunikonservi tööstusettevõtet kasutavad lastööjõudu;
- X. arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni andmete kohaselt on tavapärase, et naabruses asuvad rannikuriigid konfiskeerivad Tai kalalaevu ja süüdistavad selle kapteneid ebaseaduslikus kalapüügis ja nende majandusvõõndisse tungimises;
- Y. arvestades, et 2013. aastal keelasid Hispaania ametiasutused tuunikala lossimise ja turustamise, mis oli pärit ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüüügiga tegelevatelt ja Ghana lipu all sõitvatelt laevadelt, kuna need ei täitnud Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni majandamismeetmeid ja kuna enamik sellistest tuunilaevadest olid seotud Tai eraettevõtetega;
- Z. arvestades, et viimaste kuude jooksul on EL tagasi saatnud paljud Taist imporditud tuunikonservi partiid nende mittenõuetekohase kuumtöötlemise tõttu, mis on vajalik mikroorganismide neutraliseerimiseks, mis vastasel juhul kujutaks ohtu inimese tervisele;
1. nõuab, et selliseid Taist imporditud kalatooteid, näiteks tuunikalakonserve, mis võivad häirida selliste toodete tootmist ja turustamist ELis, käsitletakse tundlike toodetena; on lisaks seisukohal, et Tai tuunikalakonservide ja töödeldud tuunikala paremat turulepääsu puudutavaid otsuseid tuleks teha pärast põhjalike mõjuhindangute läbiviimist ja ettevõtetega põhjalikult konsulteerides, et analüüsida ja hinnata, millist mõju võib parem turulepääs avaldada töötlevale tööstusele ja kalandustoodete turustamisele ELis;
 2. nõuab, et ELi turule toodavate Tai kalakonservide ja valmiskala ning mereandide praeguseid tollitariife ei muudetakse ning need jäetaks seega tollitariifide vähendamisest välja; soovib kehtestada kalakonservidele ja valmiskalale ning mereandidele pikad üleminekutähtajad ja osalise liberaliseerimise kohustused, sh kvoodid, juhul kui tollitariife peaks vähendatama, et kindlustada ühenduse tuunikalatööstuse konkurentsivõime, säilitada see oluline tegevusala ja selle sotsiaalne mõõde (25 000 otsesest ja 54 000 kaudset töökohta) ELis;
 3. nõuab, et antud juhul ja enne tariifsete soodustuste või eeskirjade määramist viidaks läbi põhjalik mõjuhindang, milles analüüsitakse ja hinnatakse soodustuste mõju ELi meretoodete töötlemisele ja turustamisele;

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. nõuab, et tundlike kalatoodete suhtes tuleb tagada eranditeta täies ulatuses kinnipidamine usaldusväärsetest ja ühtsetest rangetest päritolureeglitest ning et seejuures peab kumulatsioon selgelt piirduma selliste toodetega, mille puhul on Tai peamiselt pigem kala töötleja kui püügiriik;
 5. nõuab, et Taist imporditud tuunikalakonservidele ja teistele kalatoodetele kehtiksid võimalikult suures ulatuses samad konkurentsitingimused, mis ELi päritolu kalatoodetele; on seisukohal, et see nõue tähendab eelkõige seda, et vabakaubandusleping peab sisaldama ka põhjapanevat kaubanduse ja säästva arengu alast peatükki, millega Tai kohustuks austama, edendama ja rakendama ILO põhikonventsioonides sätestatud rahvusvaheliselt tunnustatud tööõiguse põhireegleid, sh sunniviisilise töö ja laste tööga seonduvaid reegleid; on lisaks seisukohal, et tuleks rangelt tagada inimõiguste austamine, keskkonnakaitse, kalavarude säilitamine ja säästev kasutamine, samuti ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastane võitlus ning ELi sanitaar- ja fütosanitaareeskirjade järgimine; on sellega seoses arvamusel, et komisjon peaks Euroopa Parlamendile regulaarselt aru andma, kuidas Tai eespool mainitud kohustusi täidab;
 6. kutsub komisjoni üles tagama, et ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastast määrust rakendatakse tulemuslikult, ning et vabakaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimiste tulemusena lisatakse lepingu teksti selge viide nimetatud määrusele;
 7. on seisukohal, et parim viis, kuidas tagada Tai igakülgne koostöö ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastases võitluses, on lisada lepingu teksti sõnaselge viide ELi ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastasele määrusele;
 8. palub vabakaubanduslepingutesse lisada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonide järgimise ja Tai kalandussektori suurema läbipaistvuse, kontrolli, maksustamise ja parema jälgitavuse nõude, mis võimaldab jälgida kalandustegevust;
 9. nõuab, et tagataks toodete jälgitavus, mis on põhiline vahend inimeste tervise ja keskkonna kaitsmiseks ning samuti ebaseadusliku kalapüügi kontrollimiseks;
 10. nõuab, et vabakaubandusleping oleks kooskõlas ühenduse ülejäänud poliitikavaldkondadega ning ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamise strateegiatega; nõuab kaitseklauslite sätestamist;
 11. rõhutab, et Euroopa Parlamendi otsuses anda vabakaubanduslepingu sõlmimisele oma nõusolek võetakse arvesse läbirääkimiste, sealhulgas kalandussektori alaste läbirääkimiste üldtulemust;
 12. nõuab vastastikkust turgudele juurdepääsul ja igasuguse diskrimineerimise kaotamist teenuste valdkonnas;
 13. loodab, et Tai kui maailma suurim tuunikonservide eksportija osaleb kolmes tuunikala piirkondlikus kalandusorganisatsioonis: Ameerika Troopikatuunide Komisjonis, Vaikse ookeani lääne- ja keskosa kalanduskomisjonis ning Vaikse ookeani lõunaosa piirkondlikus kalandusorganisatsioonis, samuti India Ookeani Tuunikomisjonis, mille liige Tai on;
 14. pooldab kalavarude jätkusuutliku kaitse- ja majandamispoliitika kehtestamist;
 15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-